

Мирбек КОЖОЕВ:

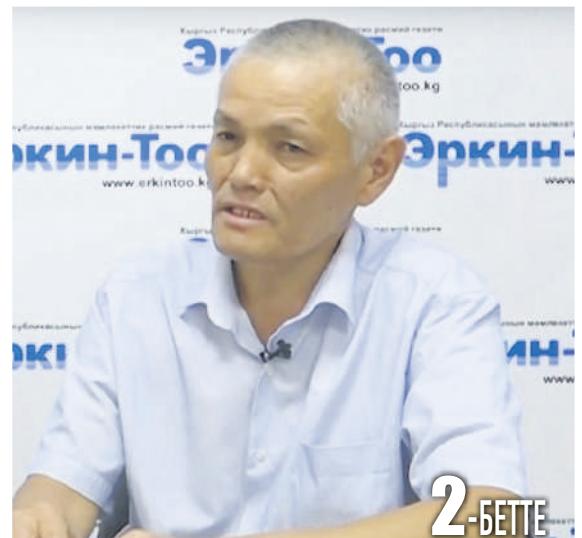
"БАЛЫКЧЫ – БӨКӨНБАЕВ УНАА ЖОЛУНУН КУРУЛУШУ ҮЧҮН ПРЕЗИДЕНТИБИЗГЕ ЫРААЗЫЧЫЛЫК БИЛДИРЕБИЗ"

8-БЕТТЕ

Алмаз АДИШОВ:

**"БИЙЛИК ШАЙЛООНУ
ДЫМАК, ЭРЕЖЕ
МЕНЕН ӨТКӨРӨТ"**

2-БЕТТЕ

Дүйшөн КЕРИМОВ:

**"СӨЗДҮКТҮН АТАСЫ
КАРАСАЕВДЕ КАЙСЫЛ
НААМ БОЛДУ?"**

5-БЕТТЕ

"АКШУМКАРЛАР" АЛКООГО АРЗЫДЫ

8-сентябрда Д.Өмүрзаков атындагы стадиондо КРЫН үлуттук курама командасы менен Бангладештин курамасынын футболдук беттеши болду.

"Уч улут кубогу" эл аралык турниринин акыры туруна уч курама (Кыргызстан, Палестина, Бангладеш) катышып, алар өз ара бир айлампа ойношту. КРЫН футбол боюнча курамасы Бангладештин командасын 4-1 эсебинде утту. Ал беттеште

ПРЕЗИДЕНТ ТЫНЫСТАНОВДУН ЧӨБҮРӨСҮ МЕНЕН

КРЫН Президенти Садыр Жапаров 9-сентябрда кыргыз профессору, акыны, кыргыз жазмасынын негиз салуучусу, чыгаан мамлекетмер Касым Тыныстановдун туулуп-өскөн Ысык-Көл облусунун Чырпыкты айылында орнотулган эстелигиге гүл коюп, жергилитүү тургундар, арасында Г.Тыныстановдун туугандары жана чөбүресү менен баарлашты. Айыл аксакалдары жургүзүлүп жаткан мамлекеттик саясатын колдоорун билдирип, Өлкө башчысына мамлекеттик программаларды жана реформаларды ишке ашырууда ийгилик каалашты.

Эске салсак, быйыл К.Тыныстанов, Ж.Абрахманов, К.Кара-саевдин 120 жылдыгына арналган мааракелик иш-чаралар республикалык деңгээлде өттүүдө.

МИРОСЛАВ НИЯЗОВ КЫЗМАТТАН КЕТТИ

КРЫН Президенти Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык Ниязов Мирослав Джумабекович берген арызына

ылайык КРЫН Афганистан Ислам Республикасындагы атаын жана ыйгарым укуктуу элчиши кызматынан бошотулду.

АДАМ САТУУГА КАРШЫ БАГЫТТАЛГАН ИШ-ЧАРА

КРЫН Министрлер Кабинети жана Бишкектеги Европадагы коопсуздук жана кызметташтык боюнча уюмдун (ЕККУ) программалык көнсөсү Адам сатууга карши биринчи үлуттук симуляциялык көнүгүүнүү ишке киргизиши.

Төрт күндүк иш-чара Ысык-Көлдө өттөн. Министрлер Кабинетинин төрагасынын орун басары Жылдыз Бакашова жана Кыргыз Республикасындагы ЕККУ программалык көнсөсүнин башчысы – Элчи Алексей Рогов атайдын окууларга старт бериши.

Министрлер Кабинетинин төрагасынын орун басары Жылдыз Бакашова жана секторлор аралык мамиле аркылуу адам сатуунун курмандыктарынын мыкты ачыкталышы

жана аларга жардам көрсөтүү жаатында аталган иш-чаралардын маанилүүлүгүн белгилеп, "Кыргыз Республикасы ар дайым адам укуктарын жана кызыкчылктарын коргоонун фундаменталдык принциптерин жактоого умтулат. Эл аралык коомчулук менен биргеликте жарандардын конституциялык укуктарын камсыздоо учун болгон күч-аракетибизди жумшоого аракет кылабыз", - деди.

Жолугушуунун жыйынтыгында Жылдыз Бакашова ЕККУнун Бишкектеги программалык көнсөсисине, Винрок Интернейшнл уюмдар өкүлчүлүгүнө жана Шериктештик борборуна Кыргыз Республикасында адам укуктарын коргоо тутумун жакшыртууга кошкон салымы учун ыраазычылык билдириди.

■ Жердин көркү – Жети-Өгүз

Жети-Өгүз райондук Социалдык фонд башкармалыгынын башчысы Максатбек АКУНОВ:

«КОНУШУБУЗ ЖАҢЫРЫП, ШАРТЫБЫЗ ЖАКШЫРДЫ»

- Максатбек Үсөнбекович, жаңы конуштуу болуп, ишиңдерди ийгиликтүү илгерилетип жатыпсыздар. Кутман карылыкка жеткен, улуу муундардын алкыштарына арзуу, ак баталарын алуу оцой мээнэт, аракеттерди талап кылбайт. Андиктан, сөздү жаңы конуштуу болуу жаатында баштасак...

- 1998-жылдан бери Кызыл-Суу айыл өкмөтүнө тиешелүү балдар бакчасынын имаратында 2019-жылга чейин социалдык фонд башкармалыгы жайгашып, иш жүргүзүп келген. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2013-жылдын 13-майындагы №219-р “Мектепке чейинки билим берүү уюмдарынын имараттарын бошотуп өз максатында колдонуу” жана Президенттин “Региондорду өнүктүрүү жана өлкөнү санараптештириүү жылы” Жарлыктарын аткаруу максатында иштер колгог алына баштаган. Натыйжада аталаң бала бакчанын имараты боштуулган. Мурдагы “Айыл Банк” жайгашкан имарат сатылып алынып, азыркы мезгил талабына ылайык ондоо-түзөө иштери жүргүзүлүп, мекемебиз жайгаштырылып, жаңы конуштуу болдук.

Жамаатыбыз штаттык тизме буюнча 19 киши, анын ичинен кенже тейлөө кызматкерлери 5 киши. Мындан 14 кызматкерибиз пенсионерлер менен тыгыз иштешип, тейлөп келишүүдо.

Бынтымак-ырашкерлек өкүм сүргөн жерде ийгиликтер жара-ла берер талашсыз. Айталык, 2019-жылдын жыйынтыгы менен райондук мамлекеттик администрациясынын сыйнина толуп, иштерибиз калыс бааланып “Жылдын мыкты мекемеси” ардак наамын алдык. Мен аталаң тармакта 1992-жылдан бери үзүрлүү кызмат отөп келе жатам. Эл учун кылган эмгегим мамлекет тарабынан жогору бааланып Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун “Ардак грамотасы”, КР Социалдык фондунун “Отличники” наамдары ж.б. сыйлыктар менен сыйланым. 2020-жылдын жыйынтыгы менен Ысык-Көл облусунун администрациясы тарабынан тандалган жыйынтык менен “Жылдын мыкты жетекчиси” наамына та-тыктуу болдум. Албетте, бул же-тишкендиктер чек эмес, жакшы көрсөткүчтөрдү жаратууга ар да-йылдарбыз.

- **Жасалып жаткан иштери-циздер, жарк эткен жаңылык-тарысыздар кайсылар?**

- Биздин максат – пенсионерлерди маданияттуу тейлөө. Өз маалында пенсия чектөө, маалында камсыз кылуу эң негизги милдеттерибизге кирет.

Мурда биз КР Өкмөтүнүн алдында ез ишмердүүлүктөрүбүзүдү жүргүзүп келсек, учурда талапка

жараша өзгөрдүк. 2021-жылдын апрель айынан тартып Саламаттыкты сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин кара-магына оттук. Ишмердүүлүгүбүз ез нугунда уланууда.

2021-жылдын 1-июлунда карата районубузда пенсионерлердин жалпы саны 12439га жетип, жалпы калкыбыздын 12,05 пайызын түздү. Ал эми өткөн жылы 11905

пенсионер катталган. Мунун ичинен жаңы буюнча 8588 пенсионер, майыптыгы буюнча 2284 пенсионер, баккан адамынан ажырагандыгы буюнча 1033 пенсионер. Быйыл өткөн 2020-жылдын 1-жарым жылдыгына салыштырмалуу 534 пенсионер көбөйдүк. Район буюнча орто пенсионер 5708 сомдуу түзөт.

- **Пенсиияларды таратуу кан-дай жолго коюлган? Мурда кө-бүнчө айылдыктар почта тү-йүндөрүнөн алышар эле.**

2021-жылдын 1-июлунда карата жалпы бир айлык керектелүүчү пенсия төлөп берүүгө талап кылышынча ачка каражаты 71642,2 мин сомдуу түздү. Быйылкы жылдын 1-июлунда карата жалпы 419060,8 мин сом ачка каражаты пенсия төлөп учун жумшалды. Мындан банк аркылуу 6 ай ичинде 298814,5 мин сом, ал эми байланыш бөлүмдөрү аркылуу 120246,2 мин сом төлөнди. Өткөн жылы 1-июлга карата пенсияга жалпы 397516,5 мин сом төлөнген. 2020-жылдын 6 айына

салыштырсак быйыл жарым жылда 21544,3 мин сом ачка каражаты көп төлөнүп берилидь.

Банктар төлөө боюнча так ишмердүүлүктөрүн жүргүзүшүүдө. Маселен 6 айда банк аркылуу 298814,5 мин сом төлөнгөн. Айрыкча РСК банк, Айыл банк, “Кыргызстан” коммерциялык банкы, Азия банк, Оптимабанк, Керемет банк жана башка коммерциялык банктар, жалпы 17 банк аркылуу пенсиялар төлөнүп берилидь.

Байланыш бөлүмдерүү аркылуу 6 айда 120246,2 мин сом төлөнди. Район боюнча 19 байланыш бөлүмдөрү тейлейт. Пенсиянын топтоо бөлүгү буюнча 2021-жылдын 6 айында 182 пенсионерге 10248,8 мин сом төлөнүп берилидь.

Район боюнча 19 почта түйүнү болсо ар биринде бирден пост терминал бар. Тамга, Саруу, Даркан, Барскоон айылдарында Айыл банктын пост терминалдары бар. РСК банктын Тамга жана Кызыл-Суу айылдарында банкоматы болсо, Тосор, Барскоон, Кичи-Жаргылчак, Ак-Терек, Жеңиш, Жалгыз-Өрүк, Оргочор, Боз-Бешик, Светлая Поляна, Тилекмат, Ак-Дөбө, Липенка, Жети-Өгүз, Жон-Булак, Балтабай жана Ырдык айыл аймактарында пост терминалдар бар.

Райондо катталган бардык пенсионерлердин пенсиялар иш газдары борборлоштурулган “Eeeb” программасына киргизилген. Ушул жылдын апрель айынан тартып, аталаң программа боюнча пенсионерлердин төлөө реестри борбордон даярдалып, төлөө учун жиберилет. Бул программанын артыкчылыгы чоң. Себеби, адистербииздин кол эмгеги кыскарат жана коррупциялык элементтерди болтурбобоо обөлгө түзөт.

- **Камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөө жана жеке эспеке алуу сектору жана өздүк кабинет боюнча аткарылып жаткан иштерге токтолсонуз?**

- Мурда бизде киреше бөлүмү бар эле. Район буюнча бюджеттик мекемелер, чарбалык субъектилер, жеке ишкерлер, дыйканфермер чарбалар ж.б. буюнча камсыздандыруу төлөмдөрүн жыйино, отчётүн алуу жагы КР Өкмөтүнүн токтому менен 2019-жылдын 1-январынан тартып, киреше топтоо

жагы салык кызматына өткөрүлүп берилип, азыркы учурда салык кызматы иштерди алып ба-рууда. Жаңы пенсия чектөөгө же-ке эсебинен көчүрмө (СП2) 537 кишиге берилидь. Пенсиянын кайра эсептөөгө жеке эсебинен көчүрмө (СП2 иштеп жаткан адамдар) 1612 адамга эсептелинди. Аскер кыз-маты боюнча пенсияга чыккан 14 пенсионерге, жеке эсебинен топтоом бөлүгүнөн МТПФ каражаттарын төлөп берүү көчүрмө 182 адамга (ГНПФ) берилидь. ГНПФ боюнча башка компанияларга 37 адам еттү. Суммасы 10682919 сом. ФОМСка 9 кишиге көчүрмө берилди. Дыйкан чарба буюнча 737 адам Элит программасына кирги-зили жылдык билдириүү берилидь. Каттоодон өткөн камсыздандыруу төлөөнүн саны 139.

Айталык, пенсионерлерге өз ара аракеттенүүнүн дагы бир ыңгайлу системасы – камсыздандырылган адамдын электрондук кабинети ишке киргизилди. Мында мурдагыдан маселелерди чечүү үчүн кезекке туруулар кыскарат. Кезекке туруунун ордуна өздүк кабинет системасында катталып, андан соң интернеттен өздүк жиберилет. Алар: Өздүк камсыздандыруу эсебинен көчүрмө. Пенсияны чектөөгө пенсияны кайра эсептөө. Пенсиянын узартууга, төлөмдүн ордун жана ыкмасын өзгөртүүгө, пенсия туура-луу маалым кат алууга, башкаруу компанияны же ТПФ каражаттарын төлөөнү алмаштырууга, ж.б. Өздүк кабинетке катталуу үчүн КРСФнын жакынкы аймактык бөлүмүнө бир жолу келип арыз берет.

Бизге келип түшкөн сурам каттар, иш кагаздары электрондук “e-Kysmat”, “Infodocs” системалары аркылуу жүргүзүлүп жатат. Жа-рандардан түшкөн арзыздар жана кайрылуулар өз убагы менен ка-ралып, жооп берилип жатат. Пенсияга чыгуучуларга женил болуш үчүн документтердин санын азайтып, убагында райондон сырткары башка жерлерде иштеп келиш-кен болсо архивдик маалымкаттарды жана ар кандай маалым-дарды сурам кат жиберип, өзүбүз даярдап жатабыз.

- **Максатбек Үсөнбекович, эгемендүү өлкөбүздүн 30 жылдык майрамын жакшы ийгиликтер менен тосуп алдыныздар. Жамааттын алдың-кылары тууруалуу айтып кет-пейсизби?**

- Көп жылдан бери үзүрлүү эмгектенип келе жаткан эжелери-биз Гүлмира Абрасулова, Назира Садабаева менен сыймыктаныбыз. Эжелерибиз КР Социалдык фондунун, ошондой эле облустук, райондук мамлекеттик администрациялардын Ардак грамоталарынын ээси, аталаң тармактын мыктылары. Гүлмира эжебизди пенсия жашына жеткендигине байланыштуу ардааттуу эс алууга узаттык. Башкы эспечи Айнагул Асанбаева да көп жылдардан бери эмгектенет. Ал КР Социалдык фондунун жана райондук, облустук мамлекеттик администрациялардын Ардак грамоталарын алган. Эрнис Акунов баш болгон Айгүл Кутубаева, Жылдыз Жунушалиевалар көп сыйлыктардын ээлери. Кийинки мундардан Бактыбек Ка-рыбаев, Рустам Эркимбаев, Рыс-кул Исакбекова, Айнуре Уметова, Нуругул Жанузакова жана башка-лардын эмгектери айтартык. Алар райондук, облустук сыйлыктарга татыктуу болуп келиши.

Эгемендүү өлкөбүздүн 30 жылдык майрамын татыктуу ийгиликтер менен тосуп алдык. Бүткүл ме-кендештериме, жамаатыма ийги-ликтерди каалайм.

Айчүрөк МАКЕШОВА

Ынтымак ширелген жамаатта ийгиликтер арбын!

ГАГН при МЭП и КР

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ ПО ПРЕДСТАВЛЕНИЮ ПРАВ ПОЛЬЗОВАНИЯ НЕДРАМИ НА СЛЕДУЮЩИЕ ОБЪЕКТЫ КВАРЦА

№ Лота	Наименование объекта	Вид полезного ископаемого	Вид недропользования	Местонахождение объекта	Примечания	Стартовая цена объекта
1	Участок «Баш-Сарай»	кварц	Геологоразведочные работы	Токтогульский район, Джалаал-Абадская область	Объект не изучен, требуется проведение геологоразведочных работ	461 долларов США
2	Участок «Камыр-Олду 1»	кварц	Геологоразведочные работы	Токтогульский район, Джалаал-Абадская область	Объект не изучен, требуется проведение геологоразведочных работ	402 долларов США
3	Участок «Камыр-Олду 2»	кварц	Геологоразведочные работы	Токтогульский район, Джалаал-Абадская область	Объект не изучен, требуется проведение геологоразведочных работ	405 долларов США

Аукцион состоится **27 октября 2021 года в г. Токтогул в здании райгосадминистрации Токтогульского района Джалаал-Абадской области Кыргызской Республики.** Регистрация участников аукциона с **11.00 до 11.10 часов.**

Всем желающим принять участие в аукционе необходимо представить документы для участия в аукционе не позднее **18.00 часов 21 октября 2021 года** в ГАГН при МЭП КР по адресу: **г. Бишкек, проспект Эркиндик, 2, кабинет №227.** Подробная информация обо всех необходимых документах для участия в аукционе содержится в «Условиях аукциона по предоставлению права пользования объектом недр».

С условиями аукциона, требованиями к участию в аукционе, а также иной информацией, касающейся аукциона можно ознакомиться на интернет сайте: www.geology.kg. обращаться по телефону: **90-40-40 (+1022)**, а также в Управлении геологии ГАГН при МЭП КР, каб. №210, ежедневно с **9.00 до 18.00 часов.**

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫ**

Кыргыз банкы

Ички аудит кызматына мөнөттүү эмгек келишими боюнча иштөөгө талапкерлерди тандоо учун ачык сынак жарыялайт – 1 бирдик

Документтер **2021-жылдын 23-сентябрьынын saat 17.00нче** чейин кабыл алынат.

Сынакка катышуу учун талапкерлерге карата талаптар, алардын функционалдык милдеттери жана тиешелүү документтердин тизмеси Улуттук банктын www.nbkr.kg дареги боюнча сайтында («Ишке кабыл алуу»/ «Бош турган кызмат орундары») жайгаштырылган.

Бардык суроолор боюнча төмөнкү дарек боюнча кайрылууга болот:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168 дареги боюнча жайгашкан Улуттук банктын Персонал менен иш алып баруу бөлүмүнүн №117/1 бөлмөсүнө же (0312) 61-10-21, (0312) 66-90-18 телефондору аркылуу.

Подразделение службы судебных исполнителей
ОБЪЯВЛЯЕТ ПУБЛИЧНЫЕ ТОРГИ НА ЗАЛОЖЕННОЕ ИМУЩЕСТВО:

- земельный участок без строения находящийся по адресу:
Чуйская область, с.Мээнэткеч, ул.Ниязбек (Проектируемая),
дом 50, принадлежащее на праве собственности
Байзаковой Нарзизе Сапарбаевне.

Стартовая продажная цена 984 000
(девятьсот восемьдесят четыре тысячи) сом.

Торги состоятся **13 октября 2021 года в 10.00 часов** по месту расположения имущества. Желающим принять участие в торгах за 1 день до торгов необходимо внести гарантийный взнос - **5%** от начальной стартовой стоимости на расчетный счет ПССИ Чуйского района, подлежит к перечислению по следующим реквизитам: Центральное казначейство, получатель Подразделение службы судебных исполнителей по Чуйскому району депозитный счет **4403092100000256**.

Организатор торгов ПССИ Чуйского района г.Токмок,
ул.Ленина №389, 3 этаж, 322 кабинет, тел.: (0700) 19-07-92,
Судебный исполнитель Кубанычбек кызы А.

H-477

Ноокат районундагы Кулатов атындагы айыл өкмөтүнүн
Кызыл-Булак айылынын тургуну ЖИ Джороева Асель Салижановна
(ИНН 11209199300140, ОКПО 29942757)

өз ишмердүүлүгүн токтотуп жаткандыгын билдириет.

Дареги: Ноокат району, Кулатов айыл өкмөтү, Кызыл-Булак айылы.

П/П-371

Миргородской Сергеей Григорьевичке тиешелүү жер улушунөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы XVI №0341 жоголондуугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

H-484

Усенканов Кудайберди Адибаевичке тиешелүү жер улушунөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы XVI №0624 жоголондуугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

H-484

Эркин-Тоо

Газеттээр КР Министрлер Кабинети

Башкы редактор

АЛЕНОВ
Бахпурбек
Абылкарович

**Кабылдама
62-38-75**

Башкы редактордун 1-орун басары
КАРБОСОВА Жазгүл – 62-38-77
Башкы редактордун орун басары
АСАНБАЕВ Наралы – 62-38-71

Коммерциялык директор
САТЫКУЛОВ Орункул – 62-19-06 факс
Үйлдүк тел.: (0705) 11-75-87
(0773) 11-75-87

Жооптуу катчы
ЖУНУСОВ Асан

Бөлүмдөр:

Саясат жана экономика
бөлүмү – 66-22-27
Маданият бөлүмү – 62-18-64
Үкүк бөлүмү – 62-38-78

Веб-сайт – 62-38-74

Коммерциялык бөлүм – 62-18-66

"Нормативдик актылар"
журналы – 62-18-64

Башкы эсепчи – 62-38-73

Компьютердик
борбор – 62-38-74

Жарнамалар кыргыз, орус, английс
тилдеринде берилет.

Жарнамалардын мазмунун
редакция жооп бербейт.

Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жа-
на орус тилдеринде "Эркин-Тоо" газетин-
де жарыяланып, ал расмий жарыялоо бо-
луп эсептөт.

Автордун көз карашы редакциянын позиция-
сын билдирибейт.

Биздин дарегибиз:
Бишкек шаары, 720040,
Абдумомунов көчөсү, 193.

erkintoo77@mail.ru
erkintoonews@gmail.com

Юстиция министрлигинен
берилген каттапалуу күбөлүгү №592

Жумасына эки ирет:
шайшемби, жума
күндерү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" ААКнын
басмаканасында басылды.

Бүйрүмтэ №878. Нускасы 4320

Басууга 09.09.2021-ж. саат 21.00-дө берилди

Сатык келишиш баада

“Аалам кезин, айланычтуу жол менен кайра баштап мен жашоого жолугам...”

(Башталышы №94 (3273) санында)

Мен учун жаралгансың бул турмушка,
Сезимтал махабатка болуп даба.
Окшошсүң асмандагы бир жылдызга,
Жок, жалган. Жылдыз өзү окшош сага!

Бу ааламдын бийик символу жылдыз да сүйгөн жандын алдында бир жалтырак нерсеге айланганы, жылдыз көзүнө жылдыз көрүнбөй сүйгөн жандын алдында эттекеге татыбай олтурбайбы. Бу аалам сырларын ақын гана жокко чыгары алат... Ақындар сезим бунтарлары, жан дүйнө ыңқылапчылары, сезимдин мыйзамчылары. Жолон Мамытовдун поэзиясы - экспрессиячыл, ашкере метафорага сугарылган адабий кубулуштун поэзиясы.

Ашуу болсоң Долондой бол,
Ақын болсоң Жолондой бол,
деген элдик сөздүү уккан жайыбыз бар. Бул тек гана уйкаштыкка ык салып айтылган саптар эмес, арийне Долондон алда канча бийик ашуулар бар, бирок адам күн сайын басып өткөн Долондой бийиктик жок чыгар. Болсо да чанда. Жолонду адамдык бийиктиктин ашуусуна салыштырып айтылган бу саптарда символика камтылган. Ал бийиктик ақындын ички сезим бийиктигинде, сезимдин ақын жүрөгүндөгү салтанатында. Жолон ақын сөздүн чыныгы маанинде кыргыз көкүргүнүн рухий салтанаты. Ар бир сабы чулу ойго, идиомага айланган, ал да бекеринен эмес чыгар оқшобойбу.

Жолон ақынды билгендер, анын ақындык жашоо мыйзамын эки нүкка бөлүп карайт болуу керек. Ақындын эки дүйнөсү бар эле: Биринчиси, сюреалдуу - бу ааламда ақын Жолон жашады, екинчиши, реалдуу дүйнө, бу ааламда инсан Жолон жашады. Муну айтып жаткан жүйөбүз, ырларында от болуп күйсө, адамдыгында чырак болуп жанды. Ақын эң оболу дүйнө төң салмактуулугундай адамдыкты да, ақындыкты да рух балансы катары карап келген. Адам болбой ақын боло албайт, же тескерисинче, ақын боло албайт адам боло албайт. Бу симбиоз анын бүткүл жан түпкүрүн биритирип турат.

Бул мааниден алып караганда, Жолон ақын бу түшүнүктүн кош канаты, кошданеги, кош кареги, кош тамыры эле. Ал томуктай жүрөгүне Ааламды батырды... ақындык жашоосунда дүйнөнү жүрөгү менен көрдү.

Аалам кезин, айланычтуу жол менен
кайра баштап мен жашоого жолугам...

Ақындар гана бу эки дүйнө мейкиндинин рамкасынан чыгып, бу жашоонун горизонтуна да, вертикалына да баш ийбей, мезгилик түшүнүктүү чексиздикке айлантып, ушул макродүйнөдө жан дүйнөнүн таразасы менен жашаганга укук алган ажайып бир сюреалдуу шартта жашайт. Уолтт Уитмен да, Мигель де Унамуно да, Робёрт Бернс да ырдын, поэзиянын философиясы менен уникалдуу мейкиндикти жаратып, ички ақындык чыналуунун күчү менен ааламдын алкагын билбей, ээ-жаасыз эмоция менен ички сезимдин вулканын сыртка жана оттой

атырылтып чыкса, ошол эле учурда назик сезимдин симфониясын, терен ойдун тутумунда ааламды ченгелдеп турган өзгөчө бир кубулушту, өзгөчө бир кыялый бурулушту аспейиттеп келген.

Ақын гана өзүнүн рух күчүн жашоонун эки алкагында, башкача айтканда бу жалгана, түбөлүк актын алкагында көрө билген, качандыр бир дүйнөлүк циклдин шары менен өзүнө өзү бетме-бет келип, жолугушар күндү да жокко чыгарган эмес.

Дүйнөнүн табышмагы, алардын көкүрөгүндө эбак орногондой сезимде жашаган. Жолон ақын да ушул сезимдин мыйзамы, зан-закүнү менен, ушул дүйнө кабылдоо менен дүйнө таанымдын “алкагында” жашаган.

***

Кылжынын эртең деймин, эртең деймин,
эртеңдер чексиз келе берүүчүдөй...

***

Дүңгүрөп өз өмүрүн кылым жашап,
дүңгүрөп өтөөрлүгүн кайдан билдик...

***

Күрөш барда, күч барда жер үстүнө,
Мүмкүн эмес бул жашоо тыйылууга!

Жолон ақын – адамдык сезимдин апогей. Сүйүү – адам сезиминин эң башкы конгломераты. Кыргыз поэзиясында

сүйүү ар бир ақындын өзгөчө бир рух жашоосуна, ыйман түшүнүгүнө айланган. Алыкул да, Омор да, Турар да, Сагын да, ал гана эмес соңку кездеги Шайлообек баш, Акбар төш болгон, Карбалас, Марк-Абай, Алик, Өмүрбек, Атантай, Кожогелди, Фатима, Кыялбек, Барчынбек, эки Бурулкан (Карагулда, Сарыгулуда), Зайырбек, Жыргалбек, Динара, Бердибек сыйндуу ақындар бул сезимдин өзүнө таандык микродүйнөсүн жаратты.

Бу тейден алып караганда, ақын Жолондун сезим поэзиясында адамдык ички жан дүйнөнүн урааны катары... анын саптарынын экстра эмоционалдуулук, ошол эле учурда уюган терендиги, жашоонун көп кырдуулугу менен турмуш анатомиясы көрүнүп турат. Бекеринен “Сүйүң, Жолондой сүй!” деген ылакап кеп бекеринен айтылбаса керек эле, бу да ақындык феноменин ички сирь, жан дүйнөнүн өзгөчө алгоритми, темперamenti.

Бу мааниден алып караганда, атактуу обончулар Ырыспай менен Асанкалайдын кезинде айткандары бар. “Поэзия өзү музыка, обончу анын кайрыгын гана сезе билиши керек” деп. Жолон ақынды ырларынын түп түйүлдүгүндө адамга билине бербеген кайрыгы, обону, кырааты бар. Бул да күчтүү поэзиянын бирден-бир касиети.

***

Издейм сени арасынан элдердин,
Эң бир кооз, گۈلзарынан жерлердин.
Сен ааламга издетүүгө жаралсан,
Мен ааламга, мен ааламга.
Дайым сени издөө үчүн, издөө үчүн келгенмин.

Тиктейм сени тизмегинен элдердин,
Эң бир кооз, گۈلзарынан жерлердин.
Сен ааламга кайгырууга жаралсан,
Мен ааламга, мен ааламга.
Дайым сен деп, дайым сен деп,
Кайгырууга келгенмин.

Акпы-көкпү, кызыл бекен жоолугун?
Жоолугундун түсүн көрбөй оорудум.
Кышта калган жалбырактын өңүндөй,
Ажарыңдан, ажарыңдан азууда ден соолугум.
***

Алоолонуп күйгөн от көрсөм,
Алоолонуп кетет жүрөгүм.

***

Кезигип жылдардын бир жылдарында,
Кыйырсыз айлардын бир айларында.
Кайдадыр алып кеттиң жаштыгымды
Жер чийген чачтарыңа байладың да...

Сүйүү... Ашыктык... Сезим... Арман...
Куса... Бакыт... Бу концепт ақындын поэзиясындағы адамдык сезимдин гана эмес, адамды сүйүүнүн улуу гуманисттик ойлору. Бу сезимиз адам жашоосун элестетүү, деги эле адам жашоосу болбогондой

эле бу сезимдерсиз ақындын өзү да жокко эссе. Бул дүйнө кабылдоо анын адамдык миссиясынын бу өмүрдөгү рух мамилеси, позициясы, эстетикасы болгон деп айтаар элек. Бул уюткулуу ойлорун параллелинде ал жашаган, ошол эле учурда ақындыгы да ушул адамдын бермет сезимдеринен поэзиянын өлбөстүк үрнүүн алган...

Жолон ақын адамга болгон сезими менен бу дүйнөнүн карама-каршылыгына рухий протестин билдирип келген, бу дүйнөнүн апогейи Адам жана Адамдын жан дүйнөсүнөн өткөн эч бир баалуулук да, дөөлөт да жок деген формула менен жашады. Анын формуласы – түбөлүктүүлүктүн мыйзамына негизделген.

Учурунда грузин жазуучусу Нодар Думбадзе жазгандай “Түбөлүктүүлүктүн мыйзамы – адам жан дүйнөсү, анткени, адам денесинен да эки эссе оор жүктуү көтөрүп жүрөт... Ал алда канча оор, аны көтөрүп жүрүү бир адамдын колунан келбайт. Биз, адамдар, бу тирилүктө ошол жүктуү көтөрүүдө бири-бирибизге жардам берип отуруп гана адам жашоосун өлбөстүккө айлантыбыз”...

Бу адамды сүйүнүн концепти Жолон ақынды поэзиясында башкы атуулдук жанураан болду. Ақын өзүнүн бүткүл өмүрүнде, өкүнүчтүүсү, ашкере кыска өмүрүнде ушул жанураандын факелин жандырып, караңгынын пардасын сыйрыды, жүргөтүү менен нур болуп төгүлдү, адамга болгон сүйүүсү менен ыр болуп жаңырды, обон болуп тытылды...

Адамды сүйгөн адам гана жайында жашады. Ақын бүткүл өмүрүнде, өкүнүчтүүсү, ашкере кыска өмүрүнде ушул жанураандын факелин жандырып, караңгынын пардасын сыйрыды, жүргөтүү менен нур болуп төгүлдү, адамга болгон сүйүүсү менен ыр болуп жаңырды, обон болуп тытылды...

Адамда беш сезим жашайт деп айтылышы келет. Ал – чыныгы сүйүнүн өлбөстүгүнүн айныксыза да, кашкайган да түбөлүктүү чындыгы. Жолон ақын биздин арабызда жүрөт, анткени, анын ырлары жүрөктүн кан тамырнда, көкүрөктүн жарыгында, жашообузга жантүгөй...

Адамда беш сезим жашайт деп айтылышы келет. Ал Жолон ақынга таандык айттылган сез. Бирок, ал алтынчы сезим, азыркылар айтканда – байлык сезими менен түк ооруган жок. Бу дүйнөдө ал бир гана адамдын рух дүйнөсүн агарткан көкүрөктүн адал сезими менен жашады. Анын байлыгы ушунда.

Жолон ақын быйыл 80 жашка чыкмак. Бу жаш – ақындын өмүр жашы менен олчөнбөйт, анын бир гана чен олчому бар, ал – Түбөлүктүүлүлүк!

Султан PAEV,
Kryny
эл
жазуучусу

